

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta, v právní věci žalobce: **Š. Š.**, nar. X, bytem X, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem AK v Praze 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. května 2016, č. j. KUKHK-19262/DS/2016/Er,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Trutnov, (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 25. 1. 2016, č. j. 11851/2016, sp. zn. 2015/2497/SPR-SR SCHZ, a toto potvrdil. Tímto prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve

spojení s porušením ustanovení § 10 odst. 3 citovaného zákona, jehož se měl dopustit tím, že dne 18. 12. 2014, v 23:02 hodin, nezajistil, aby při užití jím provozovaného vozidla tovární zn. Volvo, registrační značky X, v katastru obce Mladé Buky, ve směru na obec Trutnov, okr. Trutnov, na silnici I. třídy č. 14, v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky, byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Na podkladě záznamu z automatizovaného silničního rychloměru typu SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL0012, bylo zjištěno, že řidič předmětného motorového vozidla jel ve výše popsané době a místě rychlostí 86 km/h, po odečtení tolerance měřicího zařízení 3 km/h, a to v působnosti dopravní značky, povolující nejvyšší možnou rychlost na 50 km/h. Svým jednáním tak porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a toto jednání vykazuje znaky přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3. téhož zákona.

Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 2.500,--Kč a povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,--Kč. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, kterou odůvodnil následujícím způsobem.

II.

Obsah žaloby

V prvním z žalobních bodů žalobce namítal, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s ustanovením § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když správní orgán I. stupně „... zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku,...“.

Žalobce na základě výzvy sdělil správnímu orgánu prostřednictvím svého zástupce totožnost řidiče, který v předmětný čas vozidlo řídil. Správní orgán I. stupně však neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, neboť zaslal uvedenému řidiči pouze nesrozumitelnou výzvu k podání vysvětlení. Nejasnost spatřoval žalobce v tom, že se ve výzvě o řidiči mluví jako o provozovateli vozidla a je mu za vinu kladeno stejné porušení povinností, jako žalobci, ačkoliv to logicky není možné, neboť oznámený řidič skutečně nebyl provozovatelem předmětného vozidla.

Poté, co se předmětnou výzvu nepodařilo doručit, správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla, ačkoliv nepodnikl veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku. Po tom, co žalobce sdělil správnímu orgánu totožnost řidiče vozidla, včetně jeho bydliště, legitimně očekával, že správní orgán I. stupně zahájí řízení o přestupku s oznámeným řidičem. Krom toho mohl správní orgán I. stupně zahájit přestupkové řízení s oznámeným řidičem, když mu mohl doručit oznámení o zahájení řízení fikcí nebo mohl doručovat jeho opatrovníkovi. Rovněž mohl a měl předvolat žalobce k podání vysvětlení a vyzvat ho k označení dalších důkazů vedoucích ke zjištění řidiče. I proto žalobce předpokládal, že správní orgán I. stupně zahájil řízení s oznámeným řidičem, neboť nebyl ve věci dále kontaktován správním orgánem.

Žalobce vnímá tento postup jako účelový, neboť buď žalobce pravdivě uvedl, kdo jím provozované vozidlo řídil v předmětnou dobu, a tedy správní orgán I. stupně měl vést řízení o přestupku proti této osobě, nebo žalobce totožnost uvedl nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán I. stupně vést proti žalobci řízení pro porušení § 10 odst. d) zákona o silničním provozu. Správní delikt provozovatele vozidla je deliktem subsidiárním, kdy nejdříve má být potrestán pachatel přestupku a až případně poté provozovatel vozidla, což správní orgán I. stupně nerespektoval a zásadně tak zkrátil práva žalobce.

K této námitce žalobce v závěru namítl, že správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že osoba řidiče je mu známa i z dalších řízení. Pokud správní orgán mínil rozhodovat na podkladě skutečností, které jsou mu známy z úřední činnosti, byl povinen konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou mu tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129; všechna rozhodnutí citovaná v tomto rozhodnutí jsou dostupná na: www.nssoud.cz.

Žalobce dále namítal spolu s odkazem na čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. Žalobce má právo na to, aby jeho věc byla projednána, a to za přítomnosti jeho a jím zvoleného obhájce, a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům (uplatnění zásady bezprostřednosti). Žalobce vyjádřil přesvědčení, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Úmluvy, analogicky dopadá zákon o přestupcích a základní principy trestního řízení.

Žalobce tuto argumentaci podpořil odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15A 14/2015-35, rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30A 56/2014-35 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30. Žalobce dále upřesnil, že tuto námitku uplatnil i v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ze dne 25. 1. 2016, č. j. 11851/2016, sp. zn. 2015/2497/SPR-SR SCHZ.

Nenařízení jednání označil žalobce jako zásadní pochybení, neboť: „provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku zpravidla osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů.“ Správní orgán I. stupně byl přitom povinen jednoznačně zjišťovat skutkový stav. Provozovatel vozidla odpovídá za správní delikt, pouze pokud jednání vykazuje znaky přestupku. Pokud by tedy při ústním jednání vyšlo najevo, že se jednalo o okolnost vylučující protiprávnost, odpovědnost provozovatele vozidla by nenastala.

Další námitka směřovala k tomu, že se řidič vozidla dopustil méně závažného deliktu, než jaký mu byl kladen za vinu. Žalobce uvedl, že v době spáchání předmětného deliktu byla na daném místě nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h. Řidič se tak nedopouštěl deliktu dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, ale dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. K tomu žalobce podotkl, že za takový správní delikt se

uloží podstatně nižší sankce, než za přestupek, ze kterého je viněn řidič v předmětné věci a jemu, jakožto provozovateli předmětného motorového vozidla, by tak byla udělena podstatně nižší sankce. Z výroku rozhodnutí nešlo učinit jednoznačný závěr, že se řidič skutečně dopustil jednání popsaného skutkovou větou a naplňuje skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Dále žalobce tvrdil, že: „Je pravdou, že na místě spáchání údajného přestupku se nyní nachází dopravní značka stanovující nejvyšší povolenou rychlost na 50 km/h. V době spáchání přestupku byla ale tato dopravní značka přeškrtnutá. Rychlost vozidla tak byla měřena v úseku, kde alespoň v části byla nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h. Pokud by správní orgán nařídil ve věci ústní jednání, tato skutečnost by byla uvedena již na ústním jednání. Jestliže se tedy řidič vozidla nedopouštěl přestupku, nemohl být ani žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla.“

V další námitce žalobce brojil proti tomu, že správní delikt provozovatele vozidla spáchaný dne 18. 12. 2014 byl již promlčen. Správní řád ani zákon o silničním provozu totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt však musí vykazovat znaky přestupku (§ 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu), avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. Pro podporu svého tvrzení žalobce odkázal na Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5. Ministerstvo dopravy v něm konstatovalo, že: „Správní delikt provozovatele vozidla nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než 1 rok. Tuto analogii § 20 odst. 1 zákona o přestupcích doporučujeme uplatnit v souladu se zásadou správního řízení *in dubio mitius*“.

Žalobce též namítl, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Uvedené ustanovení zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Obsahuje tedy pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu.

Ustanovení § 10 odst. 3 citovaného zákona presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumcí neviny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na tomto ustanovení. Jeho aplikaci tak bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.

Ze shora uvedených důvodů je proto dle žalobce rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí nepředcházely zákonné kroky správního

orgánu I. stupně. Vzhledem k tomu, že celé řízení bylo vedeno v rozporu s právními předpisy, navrhl žalobce, aby krajský soud zrušil jak žalované rozhodnutí, tak jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 23. 8. 2016. Provedl podrobnou rekapitulaci řízení proběhnuvšího před správními orgány obou stupňů a plně odkázal na své rozhodnutí.

Daná problematika je upravena zákonem č. 230/2014 Sb. s účinností od 7. 11. 2014, kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována společná ustanovení o správních deliktech, konkrétně pak ustanovení § 125e odst. 5, jenž stanovil, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f. Podle uvedené změny se tedy na odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby, která řeší okamžik zániku odpovědnosti za správní delikt. To stanoví § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu tak, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájí řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016-45)

Žalovaný následně uvedl, že: „Žalobce měl možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byl správním orgánem I. stupně obeznámen o ukončení dokazování a současně mu byla dána možnost seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Dále byl žalobce informován o tom, že bude ve smyslu ust. § 51 odst. 2 správního řádu prováděno dokazování mimo ústní jednání. Pro tento postup byly splněny podmínky, neboť žalobce byl včas vyrozuměn o provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu) a dále byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah – o tomto způsobu dokazování byl odvolatel rovněž informován. Dle názoru odvolacího orgánu je tento postup ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, sp. zn. 9 As 139/2015.“

Žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV.

Jednání krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), a to bez nařízení jednání dle ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., když k takovému postupu udělil žalobce souhlas výslovně, žalovaný pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

V.**Skutková zjištění a právní hodnocení věci krajským soudem**

Krajský soud se předně zabíral namítaným nesplněním podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu věci ke dni vydání napadeného rozhodnutí dle § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož správní orgán I. stupně projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil.

Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45).

Na prvním místě je tedy odpovědnost za přestupek, což vyplývá i z ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán I. stupně poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Zcela jasným primárním úmyslem zákonodárce právní úpravy správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu „...je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu povinnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci – nástroje spáchání protiprávnosti – z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21).

V rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, je k dané problematice stanoveno následující: „Bylo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku“.

V přezkoumávané věci žalobce sice označil k výzvě správního orgánu jako údajného řidiče pana L. Y., nar. X, bytem X, avšak s touto osobou se nepodařilo v zákonem předepsané lhůtě správnímu orgánu I. stupně navázat kontakt.

Jmenovaný totiž nereagoval na jeho výzvu ze dne 1. 9. 2015 k podání vysvětlení ve věci podezření ze spáchání daného přestupku (dále jen „výzva“). Předmětná výzva obsahovala informace o místě, času a datu spáchání deliktu, spolu s uvedením naměřené rychlosti vozidla registrační značky X. Tyto informace spolu s poučením ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o přestupcích tvoří nezaměnitelný celek informací, které byly pro řidiče dostatečně určité k tomu, aby podal vysvětlení k dané situaci. Na této skutečnosti nemění nic ani fakt, že byla osoba v předmětné výzvě označena jako provozovatel vozidla. Krajský soud tak neshledal, že by výzva byla zcela nesrozumitelná.

Správní orgán I. stupně se pokusil pana Y. kontaktovat, kdy na adresu, kterou uvedl zástupce žalobce, zaslal výzvu k podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích. Zásilku si však nikdo nevyzvedl, proto byla po úložní době vrácena zpět odesílateli s odůvodněním, že na uvedené adrese je adresát neznámý. Správní orgán I. stupně následně vložil do spisu informaci ze dne 20. 2. 2015 č. j. KRPA-66017-7/ČJ-2015-000026, týkající se pana L. Y., nar. X. Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy v ní uvedlo, že označené osobě řidiče, L. Y., bylo od 27. 4. 2011 do 22. 10. 2014 uděleno správní vyhoštění z území České republiky a osoba neměla ke dni sdělení informace, tj. 20. 2. 2015, povolený pobyt na území České republiky, tedy v době spáchání přestupku se zde neměla vyskytovat.

Bylo tak možno zkonstatovat, že Městský úřad Trutnov učinil v souladu s příslušnými ustanovení správního řádu, zejména dle § 60 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen „zákon o přestupcích“), potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, a to způsobem, který byl za dané situace zcela adekvátní.

Za nadbytečný má krajský soud návrh žalobce, že pokud se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt s jím označeným řidičem, tak že jej samotného měl předvolat k podání vysvětlení a vyzvat jej k označení dalších důkazů. K tomu na jedné straně neměl správní orgán I. stupně žádný zákonný důvod, a dále je krajský soud toho názoru, že provozovatel vozidla na výzvu správního orgánu ke sdělení k osobě řidiče je povinen uvést hned správnou verzi a všechny indicie k ní.

Nutno podotknout, že ani v žalobě v tomto směru žalobce nic konkrétního neuvedl. Za nepřipadnou má krajský soud rovněž žalobní námitku, podle níž mohl správní orgán I. stupně zahájit přímo přestupkové řízení s jím označeným řidičem. To proto, že přestupkové řízení je řízením zahajovaným v převážné většině z úřední povinnosti a vzhledem k jeho trestní povaze je na místě zacházet s ním s rozmyslem, nikoliv unáhleně. Tudíž dokud nemá správní orgán I. stupně dostatečné indicie k závěru, že se konkrétní osoba mohla přestupkového jednání dopustit, nelze již jen z tohoto důvodu, ale i důvodu hospodárnosti, přestupkové řízení zahajovat. V přezkoumávané věci nedisponoval správní orgán I. stupně žádným relevantním důkazem, který by jej měl vést k zahájení přestupkového řízení. Stejně tak neměl k dispozici např. ani žádného svědka. Za takové situace neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě (panu L. Y.) a správní orgán I. stupně postupoval správně, když řízení o přestupku nezahájil a věc odložil.

Nelze se ztotožnit ani s názorem žalobce, podle něhož bylo povinností správního orgánu podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Ad

absurdum by totiž pod takovýto požadavek bylo možno zahrnout i vyhlášení celostátního pátrání, což by byl prostředek zjevně neadekvátní, zvláště pak za situace, kdy je znám provozovatel vozidla, vlastník nástroje spáchání protiprávního skutku.

Žalobce dále namítl, že pokud měl správní orgán za to, že je mu osoba řidiče známa i z jeho úřední činnosti, měl pak konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou mu tyto skutečnosti známy. Touto námitkou se lze zabírat již jen obiter dictum, jelikož na základě výše uvedeného bylo spolehlivě prokázáno, že správní orgán I. stupně činil patřičné kroky ke kontaktování osoby řidiče, a fakt, že je tato osoba spojována s dalšími případy v obdobných věcech, nebyl stěžejní pro rozhodnutí o správním deliktu. Krajský soud k tomu uvádí, že i jemu je z jeho úřední činnosti známo, že L. Y., nar. X, bytem X, je uváděn zastupující společností FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322, jako řidič vozidla v analogických řízeních, např. i ve věci vedené zdejším krajským soudem sp. zn. 30A 38/2016. V rozsudku v této věci pak bylo uvedeno, že: „Dále

správní orgán eviduje přestupky za správní delikt provozovatele vozidla zastupující společností FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322, Praha 1, kde uvádí jako řidiče jmenovaného L. Y., nar. X, bytem X (sp.zn.2015/3334/SPRKSR/KOG,2015/1888/SPRKSR/NOH,2015/4900/SPRKSR/SCHZ,2015/1165/SPRKSR/SCHZ,2015/2505/SPRKSR/NOH,2015/2092/SPRKSR/NOH,2014/1701/SPRKSR/SCHZ,2014/1918/SPRKSR/NOH,2015/1961/SPRKSR/KAM,2014/1274/SPRKSR/KOG,2015/820/SPRKSR/NOH,2015/2497/SPRKSR/SCHZ,2015/6668/SPRKSR/NOH,2014/1909/SPRKSR/NOH,2015/4772/SPRKSR/SCHZ,2015/7059/SPRKSR/NOH,2015/4690/SPRKSR/NOH,2015/5840/SPRKSR/NOH,2015/2652/SPRKSR/NOH,2015/458/SPRKSR/KAM a 2015/2551/SPRKSR/KAM). Správní orgán proto považoval uvedení této osoby coby řidiče vozidla za obstrukční postup ze strany žalobce.“

Krom toho nelze pominout, což souvisí s požadavky na rychlost vedení přestupkových řízení, že podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti panu L. Y., nezbylo, než věc ve smyslu citovaného ustanovení odložit. Stalo se tak opatřením správního orgánu - záznamem o odložení věci ze dne 14. 10. 2015, č. j. 130709/2015.

Žalobce následně namítal, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. Dále dodal, že tuto námitku uplatnil i v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 25. 1. 2016, č. j. 11851/2016, sp. zn. 2015/2497/SPR-SR SCHZ. Právě na ústní jednání si dle svého tvrzení žalobce uchovával sadu svých námitek.

K tomu je třeba uvést, že nařízením ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého „ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice

dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídit vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: „... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídit jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: „Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídit v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, čj. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“

Z uvedeného vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí správní orgán jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání s provozovatelem vozidla být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším, jak upozornil žalobce.

Skutkový stav projednávané věci byl přitom zcela jednoduchý. V posuzované věci spočíval správní delikt v tom, že dne 18. 12. 2014, ve 23:02 hod. motorové vozidlo tovární zn. Volvo, registrační značky X, v katastru obce Mladé Buky, ve směru na obec Trutnov, okr. Trutnov, na silnici I. třídy č. 14, v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky, porušilo nejvyšší povolenou rychlost, která byla v tomto úseku stanovena na 50 km/h. Správní orgán I. stupně rozhodoval zejména na základě oznámení Městské policie Trutnov o podezření ze spáchání přestupku ze dne 4. 4. 2015, výpisu z registru provozovatelů

vozidel, fotodokumentace a údajů pořízenými silničním rychloměrem typu SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012, ke kterému byl přiložen ověřovací list.

V průběhu správního řízení byl žalobce mnohokrát vyrozuměn o zjištění protiprávního stavu, kdy měl možnost námitky uplatnit. Žalobci byla dne 8. 4. 2015 zaslána výzva k zaplacení určené částky podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, sp. zn. 2015/2497/SPR-SR, spolu s poučením o dalším možném postupu. Žalobce na tuto výzvu nijak nereagoval. Dále správní orgán I. stupně zaslal žalobci dne 12. 6. 2015 výzvu k podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích, č. j. 71656/2015. Následně byl zástupce žalobce dne 14. 10. 2015 vyrozuměn přípisem, č. j. 119240/2015, o zahájení řízení o správním deliktu a o tom, že dne 9. 11. 2015 v 10:00 hod. bude možnost se seznámit se spisovým materiálem a případně navrhnout jeho doplnění. Dne 26. 11. 2015 bylo správním orgánem I. stupně zasláno oznámení o ukončení dokazování, č. j. 136942/2015, a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nezbytné nařizovat ústní jednání, neboť ten se mohl opakovaně k jeho předmětu vyjadřovat a svá vyjádření dokládat důkazy, přičemž nutno konstatovat, že s jím uplatněnými námitkami ve správním řízení se správní orgány řádně vypořádaly.

Další žalobní námitku (a dlužno zdůraznit, že se jedná o námitku týkající se skutkového stavu věci) vznesl žalobce až v podané žalobě proti rozhodnutí žalovaného. V průběhu správního řízení tuto námitku neuplatnil. Žalobce namítal, že že se řidič vozidla dopustil méně závažného přestupku, než jaký mu byl kladen za vinu. Žalobce uvedl, že v době spáchání přestupku byla na daném místě nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h. Řidič se tak nedopustil deliktu dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, ale dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. K tomu žalobce podotkl, že za takový delikt se uloží podstatně nižší sankce než za ten, ze kterého je viněn řidič v předmětné věci. K tomu dále namítal, že z výroku rozhodnutí nešlo učinit jednoznačný závěr, že se řidič skutečně dopustil jednání popsaného skutkovou větou a naplňuje skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu.

Obsah této žalobní námitky je sám o sobě značně rozporuplný. Žalobce nejprve přišel s tvrzením, že v místě, kde bylo vozidlo měřeno, je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h. Vzápětí ale konstatoval, že na místě spáchání údajného přestupku se nyní nachází dopravní značka omezující nejvyšší povolenou rychlost na 50 km/h. A následně dodal, že v době spáchání přestupku byla tato značka dle vyjádření řidiče přeškrtnutá, tedy její platnost měla být zrušena.

Žalobce tedy nemá jasno v tom, zda v měřeném místě měla být k okamžiku spáchání přestupku nejvyšší povolená rychlost omezena na 70 km/h nebo na 50 km/h. Z obsahu správního spisu, zejména z vyjádření Policie České republiky, územního odboru Trutnov, ze dne 29. 1. 2014 je ale zřejmé, že v inkriminovaném místě omezují dopravní značky rychlost na 50 km/h. Správní orgány tedy měly tuto skutečnost za spolehlivě prokázanou, žalobce ji ve správním řízení nezpochybnil. Také netvrdil, že by dle řidiče vozidla měla být platnost dopravní značky omezující rychlost zrušena v důsledku jejího přeškrtnutí. Je přitom vůbec otázkou, kde tyto informace získal, když na místě v době spáchání přestupku nebyl. Krajský soud má

z obsahu správního spisu za spolehlivě prokázané, že řidič vozidla se dopustil deliktu dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, když překročil nejvyšší dovolenou rychlost pro jízdu mimo obec stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h o 30 km/h a více a porušil zároveň § 4 c) zákona o provozu na pozemních komunikacích.

K námitce žalobce, že z výroku rozhodnutí nešlo učinit jednoznačný závěr, že se řidič skutečně dopustil jednání popsaného skutkovou větou a naplňuje skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, krajský soud nejprve odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, které konstatovalo: „Vymezení předmětu řízení ve výroku rozhodnutí o správním deliktu proto vždy musí spočívat ve specifikaci deliktu tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným. Tento závěr je přitom dovoditelný přímo z ustanovení § 47 odst. 2 starého správního řádu, neboť věci, o níž je rozhodováno, je v daném případě jiný správní delikt a vymezení věci musí odpovídat jejímu charakteru. V rozhodnutí trestního charakteru, kterým jsou i rozhodnutí o jiných správních deliktech, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen - to lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným.”

Z obsahu výroků obou rozhodnutí správních orgánů jasně plyne konkrétní místo a čas spáchání správního deliktu, jakožto rychlost jízdy 89 km/h, po zvážení odchylky 86 km/h v úseku, kde je místní úpravou provozu na pozemních komunikacích stanovena rychlost na 50 km/h a právní úprava, na jejímž základě byl žalobce shledán vinným. Krajský soud je přesvědčen, že výroky rozhodnutí správních orgánů odpovídají nárokům, které na ně klade právní úprava, a korespondují ustálené soudní judikatuře. Správní orgány naplnily požadavky na jejich srozumitelnost a určitost. Rozhodnutí jsou v tomto směru přezkoumatelná. Na základě výše uvedeného nemůže soud přisvědčit v této námitce žalobci.

V další námitce žalobce namítal, že předmětný správní delikt byl již promlčen, neboť od jeho spáchání dne 18. 12. 2014 uplynul jeden rok. Krajský soud upozorňuje, že se sice jedná o lhůtu prekluzivní, nikoliv promlčecí, ale to nemá pro posouzení dané námítky žádný právní důsledek. Žalobcem namítané by platilo, pokud by se nezměnila právní situace, a to přijetím zákona č. 230/2014 Sb., účinek od 7. 11. 2014, kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována společná ustanovení o správních deliktech, konkrétně pak ustanovení § 125e odst. 5, jenž stanovil, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f. Podle uvedené změny se tedy na odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby, která řeší okamžik zániku odpovědnosti za správní delikt. To stanoví § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu tak, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájí řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016-45).

V daném případě tedy lhůta pro zánik odpovědnosti žalobce za předmětný správní delikt neuplynula, protože ta zaniká uplynutím 4 let ode dne, kdy byl přestupek spáchán (spáchán byl dne 18. 12. 2014, jeho odpovědnost by tedy zanikla až dne 18. 12. 2018). Zároveň byla v dané věci splněna i druhá podmínka, a to, že správní orgán zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o odpovědnosti žalobce za zmíněný přestupek dozvěděl (ustanovení § 125e odst. 3 a ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu).

V posledním ze žalobních bodů žalobce namítal, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40, v němž dospěl k závěru, že ustanovení § 10 odst. 3, resp. § 125f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, „aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“ (např. za neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Vzhledem k uvedeným závěrům má krajský soud za to, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí, proto nespatřuje důvod ani pro přerušení řízení a vyčkání výsledku řízení před Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/16. Na základě výše uvedeného ani tato námitka není důvodná.

S ohledem na shora uvedené musel krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

VI.

Výrok o nákladech řízení

Ve věci byl úspěšný žalovaný, a proto by měl nárok na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s.ř.s. proti žalobci, který úspěch ve věci neměl. Krajský soud však nezjistil, že by žalovanému nějaké náklady řízení před krajským soudem vznikly. Proto bylo rozhodnuto o nákladech řízení, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí).

Případne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 28. červen 2017

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
L. P.